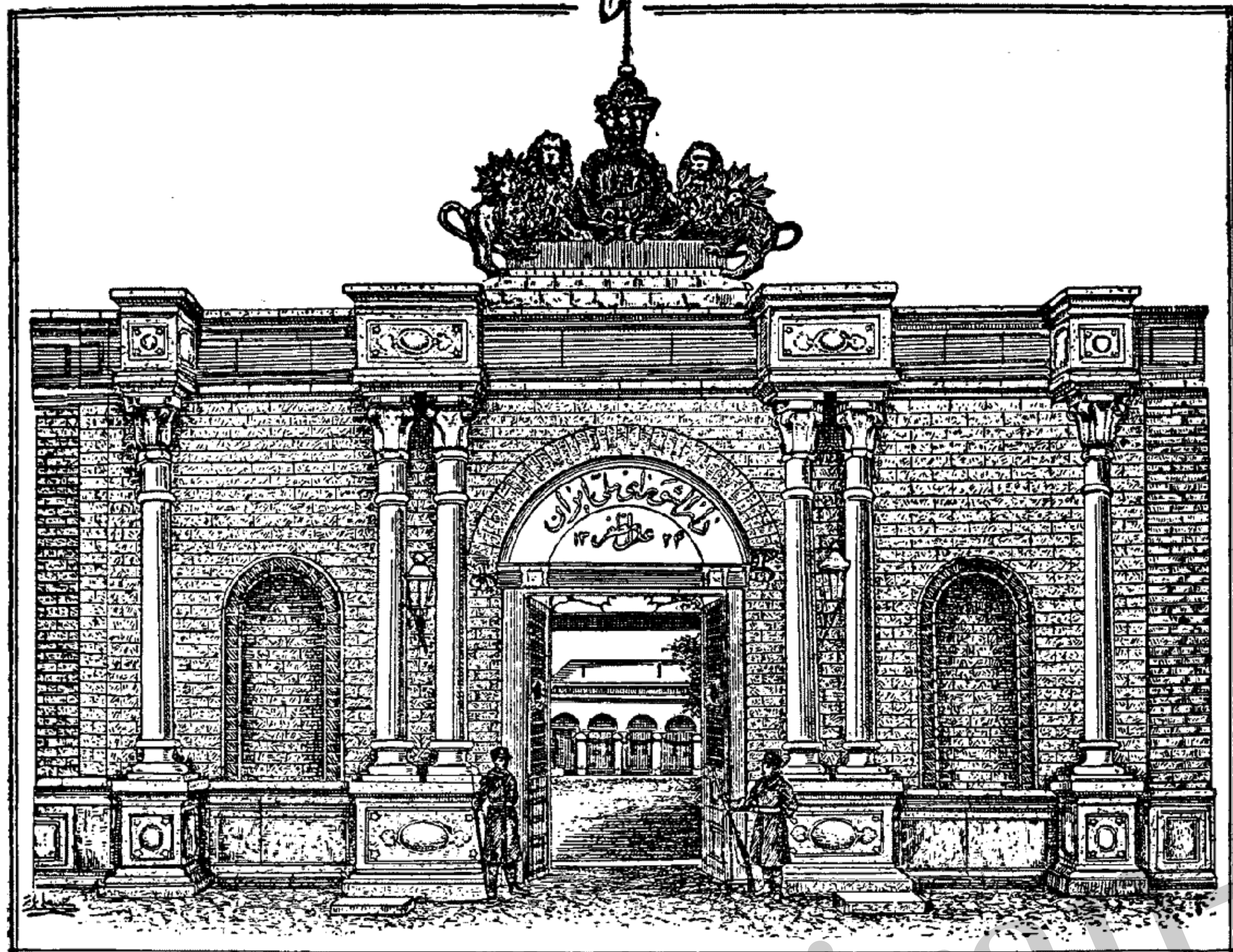


دوره ششم تقنینیه

جلسه ۱۳۰	مذاکرات مجلس	شماره ۹۵
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۷ تیر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۹ محرم الحرام ۱۳۴۶	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قیمه اشتراك داخله ایران سیالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران



مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۷ تیر ماه ۱۳۰۶ مطابق نوزدهم محرم الحرام ۱۳۲۶

جلسه ۱۳۰

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست
آقای یونیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس روز یکشنبه بیست و پنجم تیرماه
را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه ۱۳ تیر
آقایان: اسفندیاری - حیدری مگری - دشتی - مفتی
زعیم - دادگر - بنی سلیمان - میرزا حسنخان وثوق -
محمد تقیخان اسعد - فرشی

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	قرائت پیشنهادات و تصویب لایحه اعتبار دو دوازدهم بابت تیر و مرداد	۱۹۳۵	۱۹۴۰
۲	مذاکره در اطراف خبر کمیسیون بودجه راجع به چهل هزار تومان اعتبار برای صجبه	۱۹۴۱	۱۹۴۶
۳	قانون اجازه پرداخت دو دوازدهم برای تیر و مرداد	۱۹۴۷	

غائبین با اجازه جلسه ۱۳ تیر

آقایان: علیخان اعظمی - نظام مافی - حشمتی - قوام شیرازی - حاج حسن آقا ملک

در آمدگان با اجازه جلسه ۱۳ تیر

آقایان: بهار - عراقی - شریعت زاده

در آمدگان با اجازه جلسه ۱۳ تیر

آقایان: مرتضی قلیخان بیات - حاج میرزا حبیب الله امین - نجومی - آیه الله زاده اصفهانی

غائبین با اجازه جلسه ۲۲ تیر

آقایان: اسفندیاری - حیدری مکرری - فرشی - مفتی - زعیم - دشتی - شیروانی - حاج میرزا حبیب الله امین - سلطان محمدخان - میرزا حسنخان ونوق - میرزا یوسفخان عدل

غائبین با اجازه جلسه ۲۲ تیر

آقایان: اسدی - اعظمی - نظام مافی - حشمتی - قوام شیرازی - بهبهانی - بهار - حاج حسن آقا ملک دکتر لقمان

در آمدگان با اجازه جلسه ۲۲ تیر

آقایان: بالیزی - آقا میرزا هاشم آشتیانی - نوبخت محمد ولی میرزا

در آمدگان با اجازه جلسه ۲۲ تیر

آقایان: امیر حسینخان - مرتضی قلیخان بیات - غلامحسین میرزا - معتمد استرآبادی

غائبین با اجازه جلسه ۲۵ تیر

آقایان: دکتر سنک - اسفندیاری - حیدری مکرری - فرشی - عدل - مفتی - زعیم - احتشام زاده - مرتضی قلیخان بیات - میرزا حسنخان ونوق - محمد تقیخان اسعد موقر - بامداد

غائبین با اجازه جلسه ۲۵ تیر

آقایان: اسدی - علیخان اعظمی - نظام مافی - حشمتی - قوام شیرازی - بهار - حاج حسن آقا ملک - میرزا ابراهیم آشتیانی - دکتر لقمان

در آمدهگان با اجازه جلسه ۲۵ تیر

آقایان: شریعت زاده - آشتیانی - محمود رضا - یسائی - حاج شیخ بیات - روحی

در آمدهگان با اجازه جلسه ۲۵ تیر

آقای: بهبهانی

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - در روز پنجشنبه بنده را غائب بی اجازه خواندند و روز يكشنبه را هم در آمده بی اجازه - خواستم عرض کنم که بنده بواسطه گرفتاری فوق العاده شرعی و شخصی که داشتم روز پنجشنبه را کتباً پنجروز اجازه خواستم که برای انجام مقاصد شرعیه خود بودم و از این پنجروز هم بیش از چهار روز استفاده نکردم این است که استدعا میکنم مقرر فرمائید اصلاح شود.

رئیس - رسیدگی و اصلاح میشود. آقای خطیبی

خطیبی - آقای دکتر لقمان را در دو جلسه غائب بی اجازه نوشته اند چون غیبت ایشان بواسطه فوت پسرشان بوده است خواستم عرض کنم که امر فرمائید با اجازه بنویسند.

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی

حاج میرزا مرتضی - آقای آقا میرزا ابراهیم آشتیانی را در آن جلسه غائب بی اجازه نوشته اند و حق هم داشتند ولی ایشان شرحی توسط بنده بمقام محترم ریاست نوشته بودند که فراموش کردم تقدیم کنم.

رئیس - خوب یاد داشت را بدهید. صورت مجلس دیگر ایرادی ندارد؟

(گفتند خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

رئیس - یکی از مطالبی که جزو دستور است خبر کیسیون بودجه راجع به دو دوازدهم است. پیشنهاد

آقای تقی زاده قرائت میشود:

(اینطور قرائت شد)

پیشنهاد میکنم هر وقت دوازدهم از مجلس تصویب شد کتباً و تلگرافاً امر داده شود حقوق مستخدمین جزء که دون رتبه هستند در تمام مملکت فوراً منتهی تا سه روز پرداخته شود

رئیس - آقای تقی زاده

حاج آقا رضا رفیع - توضیح داده اند باید رأی گرفته شود.

تقی زاده - بل باید رأی گرفته شود

رئیس - رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای روحی

(این قسم قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که بجای کلمه (مجاز) (مکلف) نوشته شود

روحی - عرض کنم که بنده تصور نمیکم لفظ (مجاز) تعیین بکند آن مقصدی را که آقایان دارند و باید دولت تکلیف داشته باشد و آن را حتمی الاجرا بداند و مجاز گمان نمیکم این مقصود را برساند.

شیروانی (مخبر کیسیون بودجه) - این پیشنهاد تصور میکنم بسایر قوانینی که با کلمه مجاز تصویب شده است يك قدری سکنه وارد بیاورد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - همانطور که آقای مخبر هم اظهار فرمودند آقای روحی باید توجه داشته باشند که ما در هر قانونی که گذرانده ایم مجاز نوشته ایم مجاز بمعنی مکلف است و دولت اساساً نباید تخلف کند و نمیتواند تخلف کند از این جهت لازم نیست

روحی - چون این توضیح داده شد بنده قانع شدم.

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی:

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در آخر تبصره که نوشته شده و همچنین مخارج حق الثبت نیز از همین محل پرداخته خواهد شد نوشته شود از همین محل سدی سه پرداخته شود.

فیروز آبادی - این جا نوشته شده از همین محل مخارج سدی سه قند و شکر و این دو احتمال میرود درش یکی از همین محل سدی سه و یکی از محل قند و شکر در صورتی که مقصود سدی سه است (نمایندگان - صحیح است) و ممکن است عبارت این مقصود را برساند و محض توضیح نوشتم که تا کیداً نوشته شود تا تصور نکنند از محل خود عایدات قند و شکر است.

مخبر - بنده تصور نمیکم اشکالی را که آقا فرمودند وارد باشد زیرا اگر ابتدای تبصره را ملاحظه فرمایند تصریح دارد که سدی سه از عوائد قند و شکر برای جمع آوری این مالیاتها تخصیص داده می شود. و این قسمت حق الثبت را ما مخصوصاً در این جا ذکر کردیم که از همین محل سدی سه باشد چون در وزارت مالیه اشکالی تولید شده بود لازم دانستیم که این جا قید کنیم چون شنیدیم که يك عده بیچاره را در نتیجه ابهام قانونی بی نان کرده اند و لازم دانستیم برای توضیح این جا بنویسیم و مقصود هم همان است که ایشان پیشنهاد کرده اند دیگر ضرورتی ندارد که این پیشنهاد اضافه شود.

رئیس - آقای حاج آقا رضا

حاج آقا رضا رفیع - بنده گمان میکنم بعد از توضیحات آقای مخبر خود آقای فیروز آبادی پیشنهادشان را پس بگیرند برای اینکه مقصود ایشان از همین عبارت ماده نهمین میشود.

فیروز آبادی - وقتی مقصود بنده نهمین شده باشد پس میگیرم غرضم از این سدی سه توضیح بود که از محل دیگر داده نشود.

رئیس -- پیشنهاد آقای دهستانی :

(این طور خوانده شد)

پیشنهاد می‌گردد تبصره ذیل اضافه شود: تبصره - وزارت عالییه مجاز است مبلغ دو بیست هزار تومان از محل مخارج غیر مترقبه و مخارج انتفاعی وزارت عالییه را برای صحیفه مملکتی اختصاص دهد .

میرزا یدالله خان دهستانی - بنده اطمینان اینکه امسال هم بودجه تفصیلی مجلس بیاید ندارم و ناچارم نظریات خودم را در ضمن دو دوازدهم بعرض مجلس رسانم در بودجه هزار و سیصد و چهار تقریباً در حدود یک میلیون تومان مخارج تصویب شده که گمان می‌کنم در امسال مورد داشته باشد از جمله صد و شصت و پنجاه هزار تومان مخارج غیر مترقبه است . نود هزار تومان مخارج مجلس مؤسسان . صد هزار تومان اعتبار موقتی . پانصد و هفتاد و پنجاه هزار تومان مساعدت و مخارج انتفاعی وزارت مالیه . امسال این پولها غالبش در خزانه خواهد ماند و در ضمن همان اضافه بودجه ها که امسال یقیناً معین شده بمجلس تقدیم خواهد شد بنده عقیده دارم وقتی که ما اطمینان اینکه بودجه به مجلس بیاید نداشته باشیم بهتر این است که نظریاتمان را در این دو دوازدهم ها عرض کنیم . در هر صورت این عقیده بنده بود که پیشنهاد کردم که دو بیست هزار تومان از این مخارج هائی که عرض کردم و یک محل هائی برایش قائل می شوند به مصرف صحیفه برسانند و گمان نمی کنم در مملکت ایران اهمیت هیچ کاری بالاتر از صحیفه باشد و هیچ چیزی از حفظ جان ایرانی مهم تر نیست . و تقاضا می‌کنم از آقایان که رأی بدهند و نفرمایند که این پیشنهاد خرج است خیر این محلی که از برای یک مخارج غیر مترقبه منظور شده مجلس را تغییر بدهند و برای صحیفه مصرف کنند که فایده اش برای ملت ایران بیشتر باشد .

رئیس - آقای آقاسید یعقوب .

آقاسید یعقوب - چون گرم است دو عرض می‌کنم و توجه مقام ریاست را بآن جلب می‌کنم و تقاضا می‌کنم امر بجزبان آن بدهند . و آن دو عرض بنده یکی راجع به ماده شصت و سه است که در پیشنهادات خیلی حرف زده نشود یکی دیگر هم اینکه

زوار - البته استثنا هم نباید قائل بشوید .

آقاسید یعقوب - بی بدون استثناء در هیچ پیشنهادی نباید زیاد صحبت شود این عقیده بنده است بر طبق نظامنامه و هر وقت هم بنده تجاوز کردم بگوئید دهان شما که بسته است . دوم اینکه این پیشنهاد ایشان کاملاً پیشنهاد خرج است . شما کسر را می‌توانید پیشنهاد کنید نه اضافه را بیست مرتبه این حرف گفته شده است دو دره هم هست و کیل هستید در مجلس بوده اید نظامنامه را دیده‌اید . نباید این پیشنهاد را بکنید . واستدعا می‌کنم محض گرمای قیامت (که از آن خبر ندارید) از این گرما ما را راحت کنید و بگذارید قانون بگذرد

رئیس - رأی می‌گیریم باین پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای کازرونی

(بترتیب ذیل قرائت شد)

بنده تبصره ذیل را پیشنهاد می‌کنم

تبصره - دولت مکلف است که حقوق کلیه وزارتخانهها را که بر طبق این اجازه می‌پردازد بدون تبعیض در تقدم و تاخر بپردازد .

کازرونی - بنده توضیح زیادی نمی‌خواهم بدهم و یقین دارم آقای وزیر خود شائبه هم موافقت می فرمایند و البته هیچ قانونی نگفته است تبعیض قائل شوند و تبعیض مورد ندارد بنده دیدم بعد از آنکه حقوق اجزاء مالیه داده شد یک ماه چهل روز کمتر بیشتر گذشت و حقوق وزارت داخله و قوائد عامه و غیره داده نشد بنده نفهمیدم این چه اصلی است و چرا باید تبعیض

بشود ؟ باین علت بنده این پیشنهاد را داده که آقای وزیر متذکر باشند و بدون تبعیض رفتار کنند

وزیر مالیه - البته بنده اصل مطلب را قبول می کنم ولی اگر تصور بفرمایند که ذکر این مطلب بعنوان تبصره در دو دوازدهم شود این را نمیتوانم بنده بپذیرم این يك تذکری است و بنده هم همینطور قبول می‌کنم و اساساً هم تبعیض نمیشود نهایت مال يك اداره زودتر ترتیباتش حاضر میشود و حقوقش را می‌پردازند مال یکی دیرتر . و در هر حال بنده تأکید کردم و اگر در عمل دو دوازدهم های قبل هم آقای ملاحظه فرموده باشند و با دو دوازدهم اخیر مقایسه کنند خواهند دید که يك تفاوتی حاصل شده حالا هم بنده تأکید می‌کنم و خوب است استرداد بفرمایند .

کازرونی - بنده استرداد می کنم . چون نظر بنده تأمین شد .

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای کازرونی

(این قسم قرائت شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم تبصره ذیل اضافه شود

تبصره - وزارت مالیه نمی تواند هیچ فردی از مستخدمین جدید الورود حقوق بدهد مگر پس از اینکه از تصویب مجلس گذشته باشد .

کازرونی - این را هم گمان می‌کنم يك مطلب قانونی باشد . يك مستخدم جدید الورودی را از قبیل همین اضافاتی که می آورند بمجلس نااضافاتش از مجلس نگذشته و تا حقوقش تصویب نشده نباید حقوق بهشان بدهند اکثراً هم داده نشده است لکن بنده اطلاع دارم که بعداً داده شده است . با اینکه مجلس تصویب نکرده است . در هر حال این پیشنهاد را قبول فرمایند که تا حقوق را مجلس تصویب نکرده است نباید بپردازند . و یقین دارم که قبول هم می فرمایند زیرا که غیر از این نمی توانند کاری بکنند .

وزیر مالیه - این مسئله واضح است که مستخدم

جدید الورود تا حقوقش تصویب نشود نباید داد ولی این مطلبی را که آقای کازرونی توضیح دادند غیر از آن بود که در پیشنهادشان ذکر کردند . در هر صورت این مسئله مسلم است که تا مجلس حقوق را تصویب نکند پرداخته نمیشود و بعقیده بنده قیام این موضوع در لایحه دو دوازدهم هیچ مورد ندارد چون ملاحظه بفرمایند این دو دوازدهم عقیده است به پرداخت اسفند هزار و سیصد و پنجاه . اسفند هزار و سیصد و پنجاه هم عقیده است به پرداخت بودجه هزار و سیصد و چهار منتهی در این ضمن اصلاحاتی بعنوان اضافات و سایر لواحق بودجه در آن شده است و در آن حدود پرداخته میشود . و بشنید شده این پیشنهاد دیگر مورد ندارد . اما اگر نظر آقایان این است که يك تأسیسات و تشکیلاتی را دولت بخواد بدهد این ها را استخدام نکند و حقوق ندهد این قسمت هم البته مسلم است که تا بودجه تشکیلاتی را مجلس تصویب نکند هیچکس حقوق پرداخته نمیشود و این نظریه هم کاملاً صحیح است و بایستی هم مرعی بشود ولی اگر استرداد بفرمایند بنده قبول می‌کنم و همینطور هم هست .

کازرونی - این را هم چون قبول فرمودند بنده استرداد می‌کنم .

رئیس - پیشنهاد آقای دیبا .

(بشرح آتی قرائت شد)

پیشنهاد می‌نمایم در ماده واحده عوض جمله اسفند ۱۳۰۵ نوشته شود اسفند ۱۳۰۴ و اضافات مصوبه ۱۳۰۵

طباطبائی دیبا - این جا نوشته شده که بمیزان دو دوازدهم بودجه ها و اعتبارات مصوب اسفند ۱۳۰۵ در صورتی که در ۱۳۰۵ بودجه تفصیلی از مجلس شورای ملی نگذشته است و تماماً دوازدهم بوده است این است که بنده پیشنهاد کردم ۱۳۰۴ نوشته شود و آن اضافاتی هم که در ۱۳۰۵ تصویب شده است

آنها هم در نظر گرفته شود.

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده تصور نمیکنم که هیچ محتاج باین مسئله باشد چرا؟ برای خاطر اینکه بودجه هزار و سیصد و چهار با اضافاتش آمد و اساس بودجه سیصد و پنج واقع شد. هزار و سیصد و پنج هم برای سیصد و شش اساس شد. پس اسفند هزار و سیصد و پنج اساس بودجه شده است و اضافاتی که برای همان سنه سیصد و پنج تصویب شده بااضافه اصل بودجه پایه بودجه میشود. بنا بر این اساس بودجه سیصد و شش همان سیصد و پنج است که سیصد و پنج هم تکمیل شده سیصد و چهار است. و ما دیگر نباید برگردیم باول و اسباب زحمت تولید کنیم ما دیگر چه کاری بآن بودجه ۱۳۰۴ داریم پس خوب است برطبق این عقیده جنابعالی برگردیم ببودجه اولی که در اول مشروطیت گذشته است و به بینیم آن چه بوده است؟ خیر. بودجه اسفند هزار و سیصد و پنج برای ما پایه بودجه است و با اضافاتی که برایش تصویب شده اساس بودجه را تشکیل میدهد و هیچ لازم نیست پیشنهاد ایشان ذکر شود

وزیر مالیه -- بنده خدمت نمایند محترم عرض می کنم که این پیشنهادی که فرمودند هیچ فرقی با آنچه که در اینجا نوشته شده است ندارد. هر دو يك چیز است ولی در عمل ما را دچار زحمت می کند و الا پرداخت ۱۳۰۴ با اضافات مصوبه چه تفاوتی با اسفند ۱۳۰۵ دارد؟ خود بودجه ۱۳۰۵ از روی هزار و سیصد و چهار درست شده است منتهی با اضافات پس هیچ فرقی با هم ندارد جز اینکه در عمل اسباب اشکال تولید میکند و دوازدهم های قبل هم همینطور رأی داده شده است دیگر مراجعه بحسابات بسته شده و اینها جز اسباب زحمت هیچ نتیجه ندارد و مقصود هم یکی است طباطبائی دیبا -- با توضیحی که آقای وزیر مالیه دادند بنده متقاعد شدم و مسترد میکنم.

رئیس -- پیشنهاد آقای حاج آقا رضا رفیع.

(بنحو ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که باصل لایحه کمیسیون بودجه رأی گرفته شود.

حاج آقا رضا رفیع -- چون پیشنهادات زیاد تقدیم شده بود و دیدم که آقایان بزمشغول نوشتن پیشنهاد هستند این پیشنهاد را تقدیم کردم که در این شدت گرما اسباب زحمت نشود و طول نکشد حالا اگر دیگر پیشنهادی نیست که باصل لایحه باید رأی گرفته شود

(نمایندگان -- صحیح است)

رئیس -- آقای ارباب کیخسرو: این پیشنهاد جناب

عالی راجع به چه چیز است و مقصودتان چیست؟

ارباب کیخسرو -- مقصود بنده راجع بان قسمتی است که بنروز آقای فرهنگد پیشنهاد کردند نسبت بمستخدمین جزء چون بالاخره در نتیجه توضیحات آقای مخبر معلوم شد که بعد از تصویب مجلس بموقع اجرا گذاشته خواهد شد؟ یا خبر و ایشان اینطور فهمانیدند که بدون تصویب است و اینرا کاملاً مخالف حق می میدانم که بدون تصویب مجلس باشد. به این جهت پیشنهاد کردم که آن قسمتی را که رایورت خود کمیسیون است تجزیه شود با آن قسمتی که ایشان پیشنهاد کردند.

وزیر مالیه -- آن پیشنهاد مسترد شده است

ارباب کیخسرو -- مسترد نشده است. بنروز آقای مخبر قبول کرد.

مخبر -- بعد مسترد کردند.

رئیس -- آقای تقی زاده هم مقصودشان همین است؟

تقی زاده -- بلی. بنده هم همین مقصود را داشتم.

رئیس -- پیشنهاد آقای فرهنگد در جلسه گذشته گویا قبول شده است. کمیسیون قبول کرده است؟

مدرس -- خیر. آقا باید رأی گرفته شود و تجزیه شود.

مخبر -- عرض کنم که موقعی که بنده این پیشنهاد را قبول کرده يك نظر ساده و خیلی بی آلاشی بود برای اینکه حقوق مستخدمین جزء پانزده روز به پانزده روز پرداخته شود. بعد بنده به آقای وزیر مالیه عرض کردم ایشان فرمودند که در ضمن تصویب این دوازدهم ها ما يك ترتیبی میدهیم که هر پانزده روز بکمرتبه حقوق مستخدمین جزء پرداخته شود. در این صورت بنده تقاضای کنم که آقای فرهنگد پیشنهاد خودشانرا مسترد کنند.

فرهنگد -- در صورتیکه این طور فرمودند که حقوق مستخدمین جزء پانزده روز به پانزده روز پرداخته می شود نظر بنده هم باین میشود و مسترد میدارم.

رئیس -- رأی گرفته میشود به ماده واحده بتبصره آقایان موافقین اوراق سفید میدهند.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۸۱ ورقه سفید شماره شد)

رئیس -- عده حاضر ۹۰ با ۸۱ رأی تصویب شد.

اسامی رأی دهندگان

آقایان: آقا سید یعقوب -- امیر حسین خان -- دادگر

شیخ الاسلام ملابری -- طباطبائی دیبا -- کی استوان --

محمود رضا -- دشتی -- امام جمعه اهر -- زوار -- شیروانی

دکتر سنک -- حاج آقا رضا رفیع -- میرزا عبدالله خان

ونوق -- عراقی -- غلامحسین میرزا مسعود -- میرزا

حسن آیه الله زاده -- ملک مدنی -- عمادی -- خطیبی --

تقی زاده -- سید جواد محقق -- میرزا حسن خان ونوق --

میرزا احمد خان بدر -- عمر انقلاب -- سیهانی -- محمد

آخوند -- ثقة الاسلام بروجردی -- آقا زاده سبزواری --

فومنی -- میرزا حسین خان موقر -- حاج غلامحسین ملک

میرزا عبدالباقی -- سید حسین آقایان -- یاسائی --

دولتشاهی -- جلایی -- دهستان -- نوبخت -- بامداد --

خواجوی -- شیخ عبدالرحمن صالحی -- یور تیمور --

مهدوی -- نگهبان -- محمد تقی خان اسعد -- میرزا حسین خان وزیری -- معظمی -- بالیزی -- ارباب کیخسرو -- سهراب خان -- لیتوانی -- مولوی -- آقا علی زارع -- ابراهیمی -- بنی سلیمان -- اسکند -- خان مقدم -- بحیی خان زنگنه اعظمی -- دکتر رفیع خان امین محمد ولی میرزا -- میرزا عبدالحسین -- میر ممتاز -- نصرالله خان اسکندری -- دکتر مصدق -- روحی -- جهانشاهی -- ثقة الاسلامی -- ابراهیم قوام -- حاج میرزا حبیب الله امین -- فهیمی -- نجومی -- ذوالقدر -- فرهنگد -- افسر -- آقا سید کاظم بزدی -- دکتر ظهیری -- دیوان بیگی -- افشار -- امام جمعه شیراز -- افخمی --

رئیس -- پیشنهاد شده است که خبر کمیسیون بحسابات راجع به تعمیر مقبره فردوسی مطرح شود.

دادگر -- بنده هم پیشنهادی راجع به دستور داده ام

رئیس -- پیشنهاد آقای امیر حسین خان قرائت میشود

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که پس از لایحه دو دوازدهم لایحه اعانه برای تعمیر مقبره فردوسی جزء دستور باشد. امیر حسین خان

رئیس -- پیشنهاد دیگر راجع به دستور.

(بشرح آتی خوانده شد)

ما امضا کنندگان پیشنهاد میکنیم خبر کمیسیون بودجه راجع به صحیه در دادن چهل هزار تومان مصارف اعزام اطباء و سایر جوانج طبی بلافاصله بعد از دو دوازدهم جزء دستور باشد. دکتر سنگ. عمادی. جمشیدی شیروانی -- دادگر.

رئیس -- آقای امیر حسین خان

امیر حسین خان (ایلخان) -- بنده اساساً عقیده دارم به اینکه یکی از علل بطوع جریان مجلس تغییر دستور است. ملاحظه میفرمائید که تا بحال چندین لایحه جزء دستور آمده است کلیات اولش تمام شده است پیشنهاد

ها را داده اند، داخل در کلیات دوم شده ایم. بعد پیشنهاد داده اند يك لایحه جدیدی داخل مجلس شده است و مخصوصاً راجع بهمین لایحه اعتبار برای تعمیر مقبره فردوسی که اگر تصویب شود بعقیده بنده یکی از برجسته ترین لوایح مجلس است و بهترین کارهای دوره ششم بنظر بنده است. این لایحه دیگر کاری ندارد و خیلی کارش کم است و می شود در چند دقیقه تصویب کرد و بنده هم موافقت میکنم که لایحه صحیه در درجه دوم واقع شود. پس خوب است این لایحه که کارهایش تمام شده است و بزودی هم میشود خاتمه پیدا کند جزء دستور شود.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که مسائل تشریفاتی با مسائل که ضرورت دارد تفاوت دارد. بنظر بنده امورات وقتی تقسیم میشود باید به اهم و مهم و عادی آنها توجه داشت چنانچه مکرر عرض کرده ام حتی آقای فیروز آبادی هم که انقدر دقیق هستند در این مخارج موافقت کرده اند. آآن در مناطق مالا ربائی ولایات گرفتار هزار جور محصه ایم و با مردمان زنده دست بگریبانیم پس این لایحه را خوب است مقدم بداریم بعد هم ما با آقای امیر حسین خان موافقت میکنیم که لایحه تعمیر مقبره فردوسی مطرح شود.

آقای سید محمد تقی طباطبائی - اگر نتیجه بدهد خوب است ولی برای ولایات هیچ نتیجه نمیدهد.

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای امیر حسینخان. آقایانی که موافقتند قیام فرمایند.

(عده قلیلی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دادگر. آقایان موافقتین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده قرائت می شود.

(اینطور خوانده شد)

تصویبات دوره پنجم مختصر کمک و مساعدتی با صحیه ایران شده است و يك لایحه آمده است به مجلس و شاید خود آقای کازرونی هم که تا هر مالیاتی مخالفند موافق باشند که عایدات کبریت اختصاص داده شود به صحیه عمومی مملکت که الان در کمیسیونهای قانون مالیه و کمیسیون بودجه مطرح است و بالاخره از آن راه علاج اساسی که عقیده آقای کازرونی است باید برد و باید يك میلیون يك میلیون و نیم خرج کنیم تا بتوانیم جلوگیری از مرگ و اینطور ریزش افراد این مملکت به خاک نکنیم. عجالتاً ما يك مبارزات موقتی داریم می کنیم مثلاً از سرحدات به ما اطلاع داده شده است که يك امراض مسری هجوم آورده شده است مخصوصاً در قسمتهای جنوب و خلیج فارس که در آنجاها يك مخارجی برای قرنطینه ها و اعزام اطباء که هم تأثیر صحی دارد و هم تأثیر سیاسی دارند میکنند. عجالتاً هم يك لایحه آمده است بمجلس که يك میلیون و نیم اضافات را صرف يك مخارجی بکنند کمیسیون بودجه هنوز نتوانسته است با تمام این لایحه موافقت بکند بلکه باید قسمت آن شاید مخالف باشد، گرچه در اساس آن اقلامی که آنجا نوشته شده است تمام افراد این مملکت موافقتند مثلاً سده بنده ولی الاهم فالاهم را باید در نظر گرفت و فعلاً ما در نظر گرفته ایم که از این مبلغ يك مقداری به صحیه بدهیم که در این موقع سال که گرمی و حرارت و این امراض که بمملکت هجوم آورده است يك وسیله جزئی بدست اداره صحیه بدهیم که يك مبارزه بکنند و بعد در نتیجه وقت شماری و مذاکراتی که در کمیسیون بعمل می آید بلکه بتوانیم يك محل بودجه کافی برای اداره صحیه پیدا کنیم و آن نظر حضرتعالی را که هیچگونه تبعیض هم درش نشود منظور کنیم و حالا نباید گفت که چون ممکن است يك تبعیض بشود این چهار هزار تومان را هم خرج نکنیم و گمان میکنم این عقیده منطقی نباشد پس استدعا میکنم موافقت فرمائید

که این لایحه زودتر بگذرد زیرا هر یکساعتی که زودتر وسیله بدست صحیه بدهیم که يك کار هائی بکنند بهتر است.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای آقا سید یعقوب اخطار نظامنامه داشتید

بفرمائید.

آقا سید یعقوب - بنده خواستم عرض کنم (گرچه نمیدانم مطابق کدام ماده است و باید مقدم ریاست بفرمایند یا شاید مطابق سابقه باشد) که آن فرمایشاتی را که آقای کازرونی فرمودند موافقت بود نه مخالفت و گمان میکنم سابقه نداشته باشد که ایشان بعنوان مخالفت یا شوند مبر یا و يك موافقت کاملی نکنند آنوقت آقای مخبر هم دو ساعت مبرا در این گریه نگاهدارند.

رئیس - گفته شد مذاکرات کافی است؟

عضی از نمایندگان - بل

رئیس - پیشنهاد آقای بناسائی.

(اینطور قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم تبصره ذیل به ماده واحده علاوه شود:

اطباء مزبور مکلفند فقرا و مساکین را در حوزه مأموریت خود مجاناً معالجه و مداوا نمایند.

رئیس - آقای بناسائی

بناسائی - عرض میکنم از وقتی که آقای دکتر بهرامی رئیس صحیه این مملکت شده اند يك خدمات کرده اند که حقیقه قابل تقدیر است ولی بعضی از اطباء که فرستاده اند (من جمله خود بنده اطلاع دارم) آن وظایفی را که باید انجام دهند کاملاً انجام نداده اند. يك مأموری را ایشان فرستادند به سمنان و ماهی هشتاد تومان هم حقوق میدادند و ایشان نبض يك فقیر و گدارا نگرفت و هر بیچاره که پیش او میرفت مسخره اش میکرد و بالاخره در جلسات رؤساء ادارات

لودگی میکرد ولی برعکس حالا يك دكترى را فرستادند آفای دكتر حسن خان كه اطلاع دارم روزى ۶۰-۷۰ نفر فقیر را معالجه میکنند. اینطور خوب است. بنده معتقدم كه تمام طبائى كه میفرستند باید شغلشان این باشد كه فقرا را معالجه كنند و چون لوازم حفظ الصحه در مملكت ما نیست و مریضخانه در تمام جاها تأسیس نشده است عجالتاً بقدرى كه ممكن است باید كاری بكنند كه نگذارند فقرا بمیرند تا بعد يك اعتبار كافی برای صحیه فكر كنیم و يك كارهاى اساسى شروع نماییم

رئیس كل صحیه (معاون فنى وزارت داخله) - بنده خیلی متشكر میشوم كه اگر بك عیبى در اداره بك نی آرایش صحیه دیده میشود آقایان نمایندگان محترم تذكر بدهند تا اصلاح شود.

آقا سید محمد تقى طباطبائى - تذكر داده مى شود نمیشنويد.

رئیس كل صحیه - صحیه كل مملكتى اصلاً وجود خارجی نداشت.

آقا سید محمد طباطبائى - حالا هم همینطور (صدای زنگ رئیس - دعوت بسكوت)

رئیس كل صحیه - تمام بودجه صحیه مملكت امروز دوپست و پنجاه هزار تومان است كه اگر درست فكر كنیم این مبلغ خرج يك مریضخانه است.

جمعی از نمایندگان - صحیح است

آقا سید محمد تقى طباطبائى - صحیح نیست.

(صدای زنگ رئیس)

رئیس كل صحیه - واقلامى را كه برای صحیه باید در نظر گرفت اقلأ باید پنج میلیون ده میلیون باشد كه تا بتوانیم برای بروجرد پنج نفر طبیب ده نفر طبیب بفرستیم و در آنجا سه مریضخانه تأسیس كنیم.

دست وبال من بسته است پول بمن نمیدهند صحیه بودجه ندارد آنوقت شما میفرمائید كه من معجز كم ؟

مخبر - این تبصره را بر فرض اگر ما قبول كردیم آن دكترى را كه موجب قانون ما مكلف كردیم كه فقرا را مجاناً معالجه كند اگر نكرد چه كار باید بكنیم ؟

ياسائى - معزولش كنید.

مخبر - پس اینها وظیفه شان این است كه فقرا را معالجه كنند حضرتعالى تبصره آن را عوض كنید و يك تبصره دیگری پیشنهاد كنید و يك سانسكسیون در نظر بگیرید كه اگر طبائى كه میروند بولایت فقرا را مجاناً معالجه نكردند یا پول از مردم گرفتند فلان مجازت در باره آنها باید بشود والا شما يك امر بدیهى را پیشنهاد کرده اید بر فرض هم معالجه نكردند هیچ مجازاتى برای آنها نیست بنده معتقدم تبصره را عوض بفرمائید و يك تبصره پیشنهاد كنید كه مجازاتش معین شده باشد.

رئیس - آقای دهستانی مجازاتش را پیشنهاد کرده اند

(پیشنهاد مزبور این طور خوانده)

بنده پیشنهاد میکنم به تبصره پیشنهادى آقای ياسائى اضافه شود. در صورت تخلف حق استفاده از حقوق نخواهد داشت بدالله دهستانی

مخبر - استدعا میکنم هر دو تبصره را مرحمت بفرمائید كه عبارتش را درست كنیم

رئیس - پیشنهاد دیگر

(شرح آتی قرائت شد)

بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم

تبصره - رئیس كل صحیه مكلف است از مبلغ فوق توجهی ولو موقتاً در كوه پایه طهران از حيث صحیه بنماید.

رئیس - آقای بهبهانى

بهبهانى - شهیدالله هر كس كوهستانهای طهران را دیده باشد و وضعیات صحیه و معارف آنجاها را دیده باشد تصدیق میکند كه خیلی قابل تأسف است و تصور میکنم در این

خصوص مجلس هم موافقت كند چنانچه با خود آقای رئیس صحیه هم كه مذاكره شده است قبول فرموده اند كه يك توجهی در آنجاها بكنند ولی بنده اینجا موقع را مقتضى دانسم كه از این بودجه ولو موقتاً هم باشد يك توجهی راجع به این نقاط بشود چون اصل این مخارج بعنوان مخارج موققى است و بنده تصور میکنم كه حقیقتاً به آن آب و هوا و صفا و غذاهاى طبیعى كه اینها دارند هیچ نباید نخوش بشوند ولی برعكس بقدرى گرفتار تب و نوبه و حصبه و غیره هستند كه حد و حصر ندارد اگر آقایان بعنوان گردش رفته باشند بجه های كوچك را دیده اند. كه طحال آنها ورم كرده است كه قادر بحركت نیستند. يك نخود گنده گنده در آنجا پیدا نمیشود. در اینصورت بنده تصور میکنم هم كه آقای مخبر و هم آقای رئیس محترم صحیه قبول كنند كه يك توجهی به كوهپایه طهران از قبیل لواسانات و شهرستانك و آنجاهاى كه ابدأ طبیب و دوا ندارند بشود.

رئیس كل صحیه - عرض میکنم بطوریکه آقای بهبهانى فرمودند در يك قسمتهائى از این مملكت طبیب نیست تا يكسال قبل كه بنده متصدى صحیه شدم مملكت ایران غیر از طهران يك نفر مأمور صحى نداشت بنده موفق شدم و توانسته ام كه صد نفر طبیب صحى از سال گذشته به ایالات و ولایات بفرستم و مقدار زیادى هم پست آبله كوی ثابت و سیار ایجاد کرده ام قرانطینه شمال را تهیه كردم مریضخانه درست کرده ام و آن وجه قلیلى را كه به بنده داده اند تا آخرین دینارش مصرف کرده ام و در این موضوعى كه آقای بهبهانى فرمودند كه بعضى جاها طبیب ندارد و دوا نیست صحیح است و در همین لایحه هم ذكر شده است كه در تحت نظر صحیه این وجه را برای طبیبان و حوائج صحى مصرف كنند البته طبیبانى دوا هیچ ازى ندارد بنده بار سال گذشته بهر وسیله كه بود موفق شدم

هفت هشت هزار تومان دوا خریدم و آن دواها را که متجاوز از دوست سیصد صندوق بود برای نمایندگان صحتی که در هر کجا داشتم فرستادم از همین مبلغ هم بقدر احتیاج آن اطبا البته باید مقداری دوا خرید و برای آنها فرستاد و البته بدون دوا کاری از پیش نخواهد رفت و آن تبصره را هم که پیشنهاد کردند بنده مخالفتی با آن تبصره ندارم ولی این بدیهی است که آن اطباء وظیفهشان این است که فقرا را معالجه کنند و اگر غیر از این باشد البته مجازات میشوند. و بنده بایک صدای بلندی در مقابل مجلس شورای ملی میتوانم عرض کنم که اداره صحیه جدید الولاده امروز روی بیم و امید و مجازات قرار گرفته است. بنده خودم تقشیش میکنم من نصف شب از بهبهان سرد می آورم. من به بنادر سر میزنم شوشتر و دزفول را می بینم و تمام اطبائی که مشغول کار هستند منتظرند که به بینند من کی عملیات آنها را می بینم آنهائی که خدمت میکنند تشویق میشوند و آنهائی که خیانت میکنند به بدترین وجهی مجازات میشوند و تبصره را هم اگر میل داشته باشند اضافه کنند بنده مخالفتی ندارم.

شیروانی - این پیشنهادی که اصلاح شده است تقدیم میکنم

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده حقیقاً زحمت آقای رئیس صحیه را قابل تقدیس میدانم و همه وقت هم در اموراتی که دخالت کرده اند کاملاً انجام داده اند ولی این تبصره را بنده روی تذکر بایشان عرض کردم و حالا که تعهد میفرمایند که اینطور عمل کنند بنده مسترد میدانم

رئیس - پیشنهاد آقایان یاسائی و آقای دهستان بضمیمه

پیشنهاد آقای روحی قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

اطبای صحتی که بولایات اعزام میشوند اگر فقرا را مجاناً معالجه و مداوا نکنند و معلوم شود از طبقه فقیر

و بضاعت حق العلاج گرفته اند از شغل خودشان منصرف و دیگر بخدمات صحتی پذیرفته نمیشوند.

مخبر - این پیشنهاد دیگر توضیح لازم ندارد بنده قبول میکنم

رئیس - این پیشنهاد بعد از آنکه به ماده رأی گرفتیم باید تکلیفش معلوم شود فعلاً پیشنهادها قرائت میشود.

(مضمون ذیل قرائت شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنیم

تبصره - بیست هزار تومان از وجه مزبور برای تهیه دوا و لوازم معالجه فقرا در ایالات و ولایات تخصیص داده خواهد شد. دکتر رفیع خان امین - ملک آرائی عبدالحسین - ثابت

بنده پیشنهاد میکنم از این مبلغ ده هزار تومان تخصیص به دفع مرض سل در شهر تبریز داده شود و پنج هزار تومان برای تهیه مکان مخصوص در معالجه جزامیها محمد ولی

بنده پیشنهاد میکنم مبلغ ده هزار تومان از این مبلغ برای ادویه و جان جهت فقرا تخصیص داده شود دکتر سنک

بنده پیشنهاد میکنم که تمام معالجات اطبای اعزای ولایات و دوائی که اطبا میدهند به فقرا مجانی بوده باشد چنانچه تخلف نمایند در هر تخلفی از یکماه حقوق محروم بوده باشند و همچنین در صورتیکه مسامحه در معالجه دوا بنمایند

بنده پیشنهاد میکنم که تمام این مبلغ چهار هزار تومان صرف اعزام طبیب حاذق و دوائی فقرا بشود

فیروز آبادی

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - توضیح نان بنده این است که چون غالباً دیده میشود چیزهایی که در مجلس تصویب میشود بصرف آن خرجهای منظوره نمیرسد و يك قسمت عمده اش

بصرف اداره و اجزاء آن میرسد و از این جهت آن مقصود اصلی از این مبرود چون بنده این ترتیب را در درات میدادم به این جهت پیشنهاد کرده که تمام این وجه باید بصرف طبیب و دوا برسد و هیچوجه خرج اداره نشود

اما در پیشنهاد اول توضیحی که داده این است که اگر طبیبی رفت و مسامحه در معالجه و در دوا دادن کرد چنانچه این ترتیبات را بنده خودم در بیرون ها دیده ام طبیب میگوید من وقت ندارم مریض هم البته میمیرد از این جهت پیشنهاد کرده که چنانچه آن طبیب مسامحه در معالجه بکند از حقوق پلماش محروم باشد.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد اخیر آقای فیروز آبادی آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد دیگر بنده پیشنهاد میکنم بعد از جمله حوائج صحتی لفظ ولایات اضافه شود محمد معظمی

رئیس - آقای معظمی

معظمی - آقایان تصدیق میفرمایند که در مرکز بقدر لزوم طبیب هست ولی ولایات فاقد این قسمت هستند از اینجهت استدعا میکنم که اینرا قبول بفرمایند

مخبر - در اصل ماده ما صریحاً نوشته ایم. برای اعزام طبیب به ولایات بنابراین دیگر این پیشنهاد لزومی ندارد.

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای معتمد

سری بادی. (بمنظور خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم و (سایر حوائج صحتی حذف شود)

رئیس - آقای معتمد

معتمد - این پیشنهادی بود که ولایات را اضافه کرده بودند و عقیده ام این بود که لفظ حوائج صحتی يك كلمه كس داری است که ممکن است يك قسمت مسلم از این وجه را به مصرف اداری رسانند و در تحت این عنوان باشد لهذا بنده مقصودم از این پیشنهاد این است که این چهل هزار تومان برای اعزام و فرستادن طبیب بولایات اختصاص داده شود و این لفظ سایر حوائج صحتی حذف شود

رئیس - چون پیشنهاد آقای معظمی قابل توجه شده است و بکمیسیون می رود اگر آقایان موافقت سایر پیشنهادها هم بکمسیون ارجاع شود

جمعی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - چند دقیقه تنفس داده میشود

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از یکساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - چند نفر از آقایان تشریف برده اند عده هم کافی نیست جلسه آتی روز پنجشنبه دستور هم اولاً لایحه راجع بقبره فردوسی بعد هم لایحه سیم کشی. بعد لایحه فوائد عامه

(مجلس يك ربع ساعت قبل از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه پرداخت $\frac{۲}{۱۲}$ بودجه های مصوب ۱۳۰۵ برای مخارج مملکتی در دو ماهه تیر و مرداد ۱۳۰۶

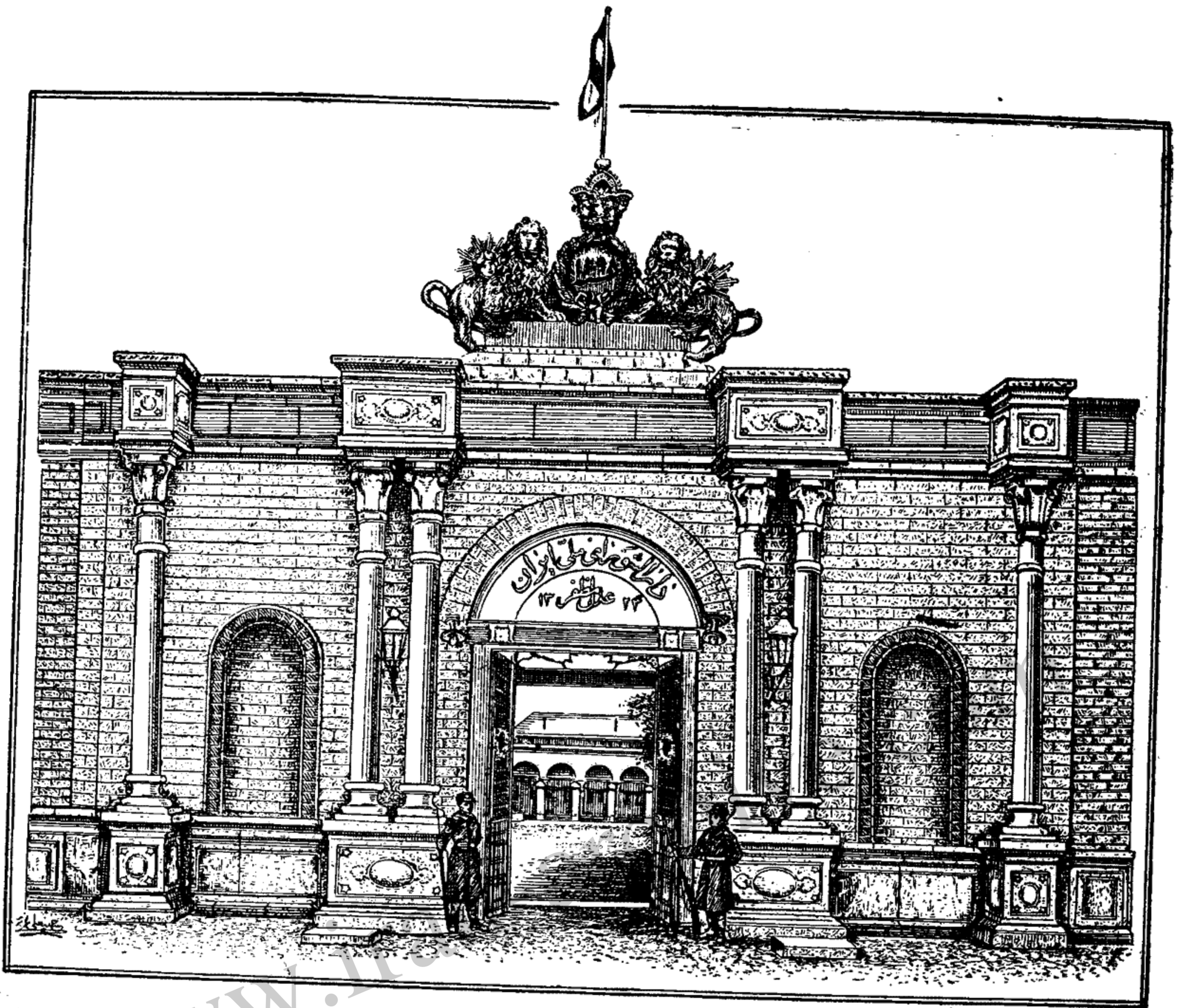
مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۰۶ - شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مخارج مملکتی را برای دو ماهه تیر و مرداد ۱۳۰۶ بمیزان دو دوازدهم بودجه ها و اعتبارات مصوب اسفند ۱۳۰۵ و برطبق قوانینی که شامل این قبیل پرداخت ها میشود برسم علی الحساب پردازد

تبصره - وزارت مالیه مجاز است صدی سه از عوائد انحصار قند و شکر و چای و مالیات راه را برای وصول این عوائد توسط اداره گمرک در مرکز و ولایات و تفتیش سواحل و جلوگیری از قاچاق مصرف نماید و همچنین مخارج حق الثبت نیز از همین محل پرداخته خواهد شد

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
حسین پیرنیا : رئیس مجلس شورای ملی

www.iran-archive.com



دوره ششم تقنینیه

مذاکرات مجلس

جلسه

۱۳۱

شماره

۹۶

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه پنجشنبه ۲۹

تیر ماه ۱۳۰۶

مطابق ۲۱ محرم الحرام

۱۳۴۶

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود.

مطبعة مجلس

قیمه اشتراك

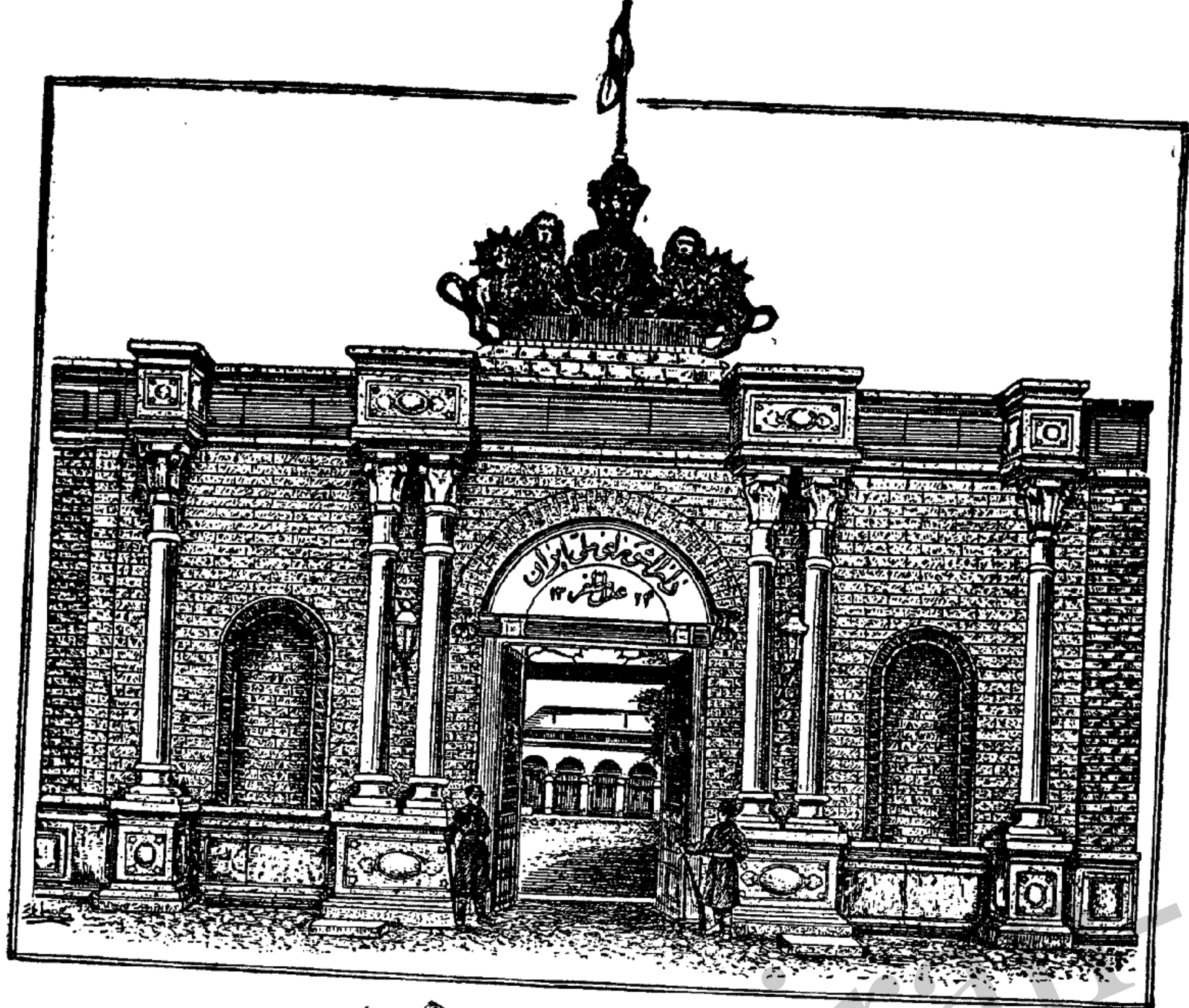
داخله ایران سالیانه ده تومان

خارجه « دوازده تومان »

قیمه تک شماره

یک قران

فهرست مندرجات



مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه ۲۹ تیر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۱ محرم الحرام ۱۳۲۶

جلسه ۱۳۱

غائبین با اجازه جلسه قبل

آقایان: اعتبار - اسفندیاری - حیدری مگری -
فرمند احتشام زاده - فرشی - عدل - مفتی - زعیم
حقدوس - عباس میرزا - آشتیانی - مری خوئی -

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر بریاست آقای
پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس سه شنبه بیست و هفتم تیر ماه
را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	سؤال آقای عباس میرزا راجع مالیات رود صوفی چای و جواب آقای وزیر مالیه	۱۹۴۹	۱۹۴۹
۲	مذاکره و تصویب خبر کمیسیون راجع به بنای مقبره فردوسی	۱۹۵۱	۱۹۴۹
۳	مذاکره در خبر کمیسیون بودجه راجع به چهل هزار تومان اعتبار برای صحیه و تصویب آن	۱۹۵۴	۱۹۵۱
۴	مذاکره در خبر کمیسیون بودجه راجع به سیم کسبی	۱۹۵۸	۱۹۵۴
۵	قانون ساختمان مقبره فردوسی	۱۹۵۹	۱۹۵۹
۶	« چهل هزار تومان اعتبار برای صحیه	۱۹۵۹	۱۹۵۹

جوانشیر - سلطان محمد خان عامری .

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: محمد ولی خان اسدی - علیخان اعظمی - نظام

مافی - حشمتی - حاج حسن آقا ملک - دکتر لقمان - بهار

دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: مرتضی قلیخان بیات - شریعت زاده - حاج

شیخ بیات - میرزا حسنخان وثوق

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - بنده را در صورت مجلس جزء

دیر آمدگان بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بنده اجازه

خواسته بودم

رئیس - بعد از رسیدگی اصلاح میشود

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - در آن پیشنهادی که در جلسه گذشته

بنده مسترد داشتم چون آقای رئیس محترم صحیحه قول

دادند که در عمل مفهوم آن پیشنهاد را بموقع عمل

بیاورند باینجهت بود که بنده مسترد داشتم . اینجا در

صورت مجلس نوشته شده است بعد از مذاکرانی آن

پیشنهاد مسترد شد و این کافی نیست . بنظر بنده اگر

اصلاح بداندت خوبست اصلاح شود .

رئیس - اشاره شده است . اصلاح میشود . صورت

مجلس دیگر ابرادی ندارد ؟

(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس باقید این دو فقره اصلاح تصویب شد

رئیس - آقای عباس میرزا

عباس میرزا - بنده مدتی بود سؤالی از وزارت مالیه

کرده بودم راجع بمالیاتی است که در مراغه از رود صوفی

چای میگیرند . گرچه حق ندارند مالیاتی بدون اجازه

مجلس بگیرند ولی همه ساله انجارا بمزایده میگذارند و هر سال از

اهالی آنجا پولی به اسم باغ پولی میگیرند نظر به شکایات

زیادی که از آنجا میرسد خواستم به بینم که اگر ممکن

است

رئیس -

رئیس - آقای معتضد استرآبادی

معتضد استرآبادی - بنده قبلاً اظهار تشکر میکنم از

احساسات باک نمایندگان محترم مخصوصاً آقای ارباب کیخسرو

که حقیقه بعد از قرون منادیه در فکر یک ادیب دانشمند

از ادباء بزرگ که او را زنده کنند ادبیات گفته اند

افتاده اند و قدر دانی میکنند از مرحوم فردوسی . البته

این جای تقدیر و تقدیس است ولی چیزی که هست مسئله

رعایت الامم فلامم مرا بجزور میکنند باینکه اگر آقایان

اجازه بدهند عقیده خودم را عرض کنم با اینکه قطع

دارم یک لایحه را که نود و سه نفر از آقایان امضا کرده اند

قابل مخالفت نیست و مسلح است که تصویب شدنی است

معنک از عرض عقیده خودم ناچارم و آن این است که

مطابق فرمایش آقای ارباب سه هزار و هفتصد تومان

انجمن آثار ملی برای اینکار تهیه کرده اند و بنده هرچه

فکر میکنم نمیتوانم بفهمم باین بیست هزار تومان که

جمع آن بیست و سه هزار و هفتصد تومان میشود برای

تعمیر مقبره مرحوم فردوسی چطور بنائی است که

بیست و سه هزار و هفتصد تومان خرج دارد ؟ ...

(مهمه نمایندگان)

معتضد استرآبادی - بنده قطع داشتم که یک لایحه

را که نود و سه نفر امضاء کرده اند جرف زدن در

اطرافش دچار جنجال خواهد شد . این مسلم است که

این لایحه قطعاً تصویب شدنی است پس آقایان اجازه

بدهند بنده عرضم را بکنم . چون مسلماً تصویب میشود

و شبهه ندارد ولی بنده یک پیشنهادی هم قبلاً تقدیم

کرده ام و تصور میکنم با سه هزار و هفتصد تومانیکه انجمن

آثار ملی تهیه کرده چنانچه شش هزار و سیصد تومان هم مجلس

از این محل تصویب کند که جمعش بشود ده هزار تومان

البته این مبلغ برای ساختن مقبره فردوسی تا حدی کافیت

و مابقی آنرا که تقریباً سیزده هزار و خرده ایست در

یکموقعی که واقعا مملکت دچار فقر و بدبختی است و در

هر کوجه و بازار دو هزار فقیر و بدبخت و بریشان افتاده

است

رئیس - رأی میگیریم بنده واحد با اوراق آقایانیکه

تصویب میکنند اوراق سفید میدهند .

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بطریق

ذیل حاصل گردید)

ورقه سفید علامت قبول ۷۸

ورقه کبود علامت رد ۲

است . در يك موقعی که در روزنامه دیدیم نوشته است

در مجلس شورای ملی بکنفر از بی بضاعتی میخواست

خودش را با بنزین آتش بزند

شیروانی - از بی بضاعتی نبود .

معتضد - بنده نیدانم در روزنامه اینطور نوشته شده

بود . در اینصورت خوبست آقایان موافقت بفرمایند

که ده هزار تومان برای خرج مقبره فردوسی تخصیص

داده شود و سیزده هزار تومان دیگرش را بیک مصارف

مهم آتی بزنند . مدرسه شبانروزی باسم فردوسی تأسیس

نمایند . مریمخانه باسم مرحوم فردوسی درست کنند

یا به مدبران جرائدی که با خون چشمتان جرائد را

اداره میکنند کمی بشود

دستی - جرائد احتیاج ندارند .

معتضد استرآبادی - و در هر صورت بنده تصور میکنم

از این قبیل کارها بشود بهزاست .

روحی (مخبر کمیسیون محاسبات) - عرض کنم این

حد اقلی بوده که بر آورد شده است که مبلغ بیست

و پنجاه هزار تومان است و در حدود بضاعت و زندگی امروزی

ما است والا مقام مرحوم فردوسی این بود که خیلی

بالا تر از این مبلغ در نظر بگیریم . بطور کلی به آقا عرض می

کنم بنارا از ده تومان میسازند نایبجاه میلیون و اما

این که آقا میفرمایند کمک بمعارف و جرائد بشود ب

بجای دیگر داده شود بنده اینها را جزو تعارف عمومی

تلقی میکنم .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافیت

فیروز آبادی - بنده مخالفم .

رئیس - رأی میگیریم بنده واحد با اوراق آقایانیکه

تصویب میکنند اوراق سفید میدهند .

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بطریق

ذیل حاصل گردید)

ورقه سفید علامت قبول ۷۸

ورقه کبود علامت رد ۲

رئیس -

رئیس -

رئیس -

رئیس -

رئیس -

رئیس -

رئیس - عده حضار هشتاد و شش با هفتاد و هشت رأی تصویب شد

(اسامی موافقین)

آقایان : عامری - آقا علی زارع - عسر انقلاب - خوئی - کیخسرو شاهرخ - پالیزی - محمد تقی خان اسعد - نگهبان - زوار - ملک آرائی - سهراب خان ساکینیان - آقا میرزا عبدالحسین - میرزا عبد الله خان ونوق - امیر حسین خان ایلخان - ضیاء - دکتر رفیع امین - امیر تیمور کلالی - روحی - ملک ابرج پور تیمور - فرهمند - مهدوی - دهستان - نوبخت - معظمی - خواجوی - باسائی - سید حسین آقایان - میرزا عبدالباق جمشیدی - جلالی - مرتضی قلیخان بیات - دولتشاهی - حاج غلامحسین ملک - میرزا حسن آبه الله زاده - میرزا حسینخان موقر - میرزا علی خان خطیبی - سید زین العابدین فومنی - کازرونی - عباس میرزا فرمانفرمایان - طباطبائی دیبا - ثقة الاسلامی - امام جمعه اهر - شیخ الاسلام ملابری - میرزا احمد خان بدر - میرزا سید مهدی معتمد - آقا سید یعقوب - میرزا حسن خان ونوق - هاشم آقا ملک مدنی - میرزا سید علی عمادی - شیخ محمد علی امام جمعه شیراز - میرزا حسنعلی خان فرمند - غلامحسین میرزا مسعود - دکتر سنگ - دشتی - یحیی خان زنگنه اعظمی - میرزا حسن خان ابراهیمی - نابت - محمد ولی میرزا - میر ممتاز - اسکندر خان مقدم - اسکندری - دکتر مصدق - ذوالقدر حق نویس - عراقی - ابراهیم قوام - افشار - فهیمی دکتر هادی طاهری - میرزا سید احمد بهبهانی - میرزا ابراهیم خان الفحمی - بنی سلیمان - دیوان بیکی - کی استوان محمود رضا - شبروانی

(اسامی مخالفین)

آقایان : معتضد استرآبادی - فیروزآبادی .

رئیس - جمعی از آقایان پیشنهاد کرده اند لایحه صحیه مطرح شود . . .

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - آقای امیر اسدالله خان هم پیشنهاد کرده اند

لایحه اضافات فوائد عامه مطرح شود .

بعضی از نمایندگان - صحیه مقدم باشد آن بماند برای بعد .

(خبر کیسیون بودجه بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از محل اضافات و صرفه جوئیهای ۱۳۰۵ مبلغ چهل هزار تومان برای اعزام طبیب و سایر حوائج صحی ولایات تحت اختیار رئیس کل صحیه گذارده که بمصرف برساند .

تبصره - اطبائی که بولایات اعزام میشوند مکلفند فقرا و مساکین را در حوزه مأموریت خود مجاناً معالجه نمایند متخلفین مطابق قوانین جاریه مملکتی مجازات خواهند شد .

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - موافقم

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم

رئیس - آقای دکتر سنک

دکتر سنک - موافقم

رئیس - مخالفی ندارد؟

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده مخالفم از نقطه نظر نبودن

بول است مکرر عرض کرده ام و باز هم عرض میکنم که باید طبیب اعزام شود و مخصوصاً برای فقرا و مساکین و جاهائی که طبیب و دوا ندارند این مسئله خیلی لازم است اما بطوریکه عرض کردم از آن طرف می بینم نقداً جای اضافه نداریم و قریب سیصد هزار تومان و چیزی

صحیه ببلدیه هست و کسی درست اطلاع ندارد و بهمان وضع و ترتیب سابق طبیب بمردم رفتار میکنند و مردم هم بهمان طرز طبیب های سابق با او رفتار میکنند باین ملاحظه خوبست قبلاً محل ها و بلدیه اطبائی را هم که در نظر گرفته اند اسامی آنها را منتشر بدهند که هم اهل محل اطلاع پیدا کنند و هم وکلاء و سایر افراد ملت

دکتر طاهری - اجازه بفرمائید؟

جمعی از نمایندگان - رأی بگیرید

رئیس - آقای دکتر طاهری میخوهند جواب بدهند . دکتر طاهری - کان میکنم در این جا برای آقای فیروز آبادی در این عبارتی که نوشته شده است (با اختیار رئیس صحیه واگذار میشود) سوء تفهیمی تولید شده اولاً این بول مصرفش معین است و برای اعزام طبیب و سایر مسائل صحیه است بعلاوه صحیه هر شش ماه يك مرتبه راپورت مفصلی از عملیات خودش طبع و نشر میدهد و عملیات خودش را بمعرض انظار عمومی میگذازد و دیگر اینکه مصارف این وجود در ضمن قانون تفریغ بودجه به مجلس تقدیم میشود و هیچ وجه نگرانی ندارد . بنابر این کان میکنم بهتر این است پیشنهاد خودشان را مسترد دارند .

فیروز آبادی - بسیار خوب در صورتیکه نظر بنده

تأمین شود استرداد میکنم

رئیس - رأی میگیریم

فیروز آبادی - عرض کردم در صورتیکه نظریه بنده

تأمین میشود استرداد میکنم .

رئیس - کی وعده کرد که نظریه نان تأمین میشود؟

رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایان موافقین

قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد رأی گرفته میشود بیاده واحده .

فهیمی - بنده پیشنهادی کرده بودم .

باختیار آقای رئیس صحیه گذاشته شده که ایشان بمصارف صحیه برسانند و ایشان هم شب و روز در صد این هستند که بمصرف صحیه برسانند ولی میخوهم از ایشان خواهش کنم که همان مبلغی که با اختیار ایشان گذاشته شده با آن دقت هائی که دارند بمصرف برسانند تا انشاء الله وقتیکه وسعتی پیدا شد آنوقت يك میلیون به مجلس پیشنهاد بکنند و صحیه تخصیص داده شود .

وزیر مالیه - دوسه مرتبه آقای فیروز آبادی اشاره فرمودند باین که بول نداریم محل نداریم . باید این را درك فرموده باشند که اگر محلی برای خرجی نباشد دولت این خرج را پیشنهاد نخواهد کرد و وزیر مالیه هم موافقت نخواهد کرد پس این مبلغی که پیشنهاد شده است برای این بوده است که محل موجود بوده است اما اگر ایشان خیال میکنند يك خرج مهمتر از این هست خوب است بفرمایند و الا ما باید سعی کنیم هر صرفه جوئی که میشود صرف صحیه بشود که اهالی مملکت از مرض و هلاکت نجات یابند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافیت .

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که محل هائی که آقای رئیس صحیه در نظر گرفته اند جهت اعزام طبیب قبلاً طبع و نشر بدهند بعد طبیب بفرستند .

رئیس - بفرمائید .

فیروز آبادی - عرض میشود نظر بنده از این امر این است که تمام ملت کاملاً مستحضر شوند که وجه آنها بخود آنها برمیگردد و بمصرف خود آنها میرسد که آنوقت اسباب این بشود که هم ملت تشویق بشوند و هم يك اسباب نیک نامی جهت رئیس صحیه فراهم بشود این است که بنده عرض میکنم خوبست قبلاً بهر محلی که طبیب بانجا فرستاده میشود اطلاع بدهند بجهت اینکه خود بنده دیده ام در بعضی ولایات مدتها است طبیب

(پیشنهاد مزبور بنحو ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده واحده بطریق ذیل نوشته شود
ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که
از محل اضافات و صرفه جوئیهای ۱۳۰۵ چهل هزار
تومان برای اعزام طبیب و سایر حوائج صحی ولایات
بوزارت داخله نادیه نمایند که بوسیله اداره کل صحیه
بصرف برسد .

رئیس - بفرمائید

فهیمی - مقصود بنده رعایت این اصل قانونی بود .
چون کلیه اعتباراتی را که مجلس تصویب میکنند وزیر
مسؤل باید قوانین را اجرا کند و مطابق قانون
محاسبات هیچ حواله بجزانه نمیرود مگر اینکه امضاء
وزیر مسؤل را داشته باشد . اداره حق صدور حواله
ندارد . در این جا مطلب گنگ است و خوبست نوشته شود
این اعتبار بوزارت داخله داده شود و در آنجا در تحت
نظر رئیس صحیه قرار داده شود .

شیروانی - (مخبر کیسیون بودجه) - مجلس شورای
ملی در یکی دو سه ماه قبل مخصوصاً رأی داده است و
اداره صحیه را مسؤل مستقیم مجاس شورای ملی قرار
داده است

(همه نمایندگان)

امیر تیمورکلالی - کی مجلس اینطور رأی داده ؟
شیروانی - اجازه بدهید . آقای امیر تیمور حرف
دارید بعد بلند شوید بزنید . مجلس شورای ملی استثناء
این رأی را داده است و نظر او هم همین موارد بوده که
مستقیماً بدست رئیس صحیه باشد .

مدرس - مسؤل منحصر بوزراء است .

رئیس کل صحیه - عرض کنم حالا از چه نظری
صحیه کل مملکتی اداره است و وزارتخانه نیست . مطلب دیگری
است و بنده در این موضوع عرضی ندارم ولی کلیه
فضائلی که مربوط به اداره صحیه است آنچه را که
قسمت مالی است هیچکس در او مداخله ندارد و جزو

وزارت مالیه است و هرچه هم خرج میشود در خواست
هائی است که صادر میشود از صحیه و میروند به امضای
وزیر داخله میرسد بعد از آن هم میروند بمالیه و دیگر
اختیاری بنده ندارم که يك پول هائی حیف و میل شود
و باضافه شرافت بنده اجازه میدهد که عرض کنم که
اگر میلیارد ها پول بی حساب بدست بنده باشد بگدینار
حیف و میل نخواهد شد .

مدرس - منافات ندارد

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن
پیشنهاد آقای فهیمی آقایان موافقین قیام فرمایند .

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - برد شد .

مدرس - چه چیز رد شد . تکلیف قانونی است .

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در آنجا که نوشته شده است مجازات
میشوند نوشته شود مجازات به کسر یکماه از حقوق
خودشان میشوند

رئیس - بفرمائید

فیروزآبادی - اینجا که مجازات معین کرده است برای
طبیب متخلف همینقدر نوشته است مجازات میشود بنده پیشنهاد
کردم که مجازات به کسر یکماه حقوق بشود زیرا این قسمت
خیلی ما هارا میترساند برای اینکه پول زد ما خیلی اهمیت
دارد باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم حالا
اگر صلاح میدانند قبول کنند والا هیچ .

رئیس - آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده يك استدعا دارم . آقایانیکه
در این لوائح پیشنهاد میکنند اول خوبست قوانین را
در نظر بگیرند . اگر حضرتعالی قانون مجازات عمومی
را در نظر بگیرید و آن مواد را ببینید هم مجلس
را معطل نمیکنید و هم خودتان را برای اینکه در قانون

مجازات نوشته متخلف از قانون يك مجازاتی دارد آنوقت
محکمه او را جلب میکند و این تخلف یا داخل درخلاف
است یا جنحه و جنایت و تمام این موارد هم مجازاتش
معین است ما که قانون مجازات را نوشته ایم و بدست
دولت داده ایم دیگر نمیتوانیم هر روز با بودن يك قانون
مجازات که معمول به است و بدست دولت داده شده
که اجرا کنند باز برای هر خلاف قانونی يك مجازاتی
قرار بدهیم .

کازرونی - مجازات اداری است

رئیس - رأی میگیریم . آقایان که این پیشنهاد را
قابل توجه میدانند قیام فرمایند .

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . رأی گرفته میشود بنده
واحد بهاتبصره آقایان که تصویب میکنند وراق سفید
خواهند داد

(در این موقع اخذ و استخراج آراء بعمل آمده
هشتادوسه ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر هشتاد و نه باهشتاد و سه رأی

تصویب شد .

اسامی رای دهندگان - آقایان : آقا سید ابراهیم ضیاء
خواجری - امام جمعه شیراز - کی استوان - عصر انقلاب
دشتی - دکتر سنک - غلامحسین میرزا مسعود - خطیبی
میرزا حسن آینه الله زاده - آقا سید یعقوب - شیروانی -
معمد التولیه - میرزا سید علی عمادی - ملک مدنی - مدرس
آقا میرزا سید احمد بهبهانی - میرزا حسن خان رنوق - آقا
میرزا عبدالحسین - حاج آقا حسین زنجانی - میرزا ابراهیم
اشتبانی - فومنی - محمود رضا - امام جمعه اهر - ابوالحسن
ثقه الاسلامی - عباس میرزا - ارباب کیخسرو - حاج
سید عبدالعلی - آقا سید علی آبر ایه الله زاده - آقا سید کاظم زردی
امیر اسدالله خان عامری - شیخ الاسلام - موقر - فرهمند -
حاج غلامحسین ملک - میرزا عبدالله خان وثوق -

مرضی قلیخان بیات - جلالی - میرزا عبداله قی جمشیدی - نوبخت
آقا حسین آقابان - یاسائی - دهستانی - محمد آخوند - بچی زنگنه
امیر تیمور کلالی - روحی - مهدوی - یوز تیمور -
بامداد - نگهبان - دکتر رفیع امین - محمد تقی اسعد
معظمی - اسکندر خان مقدم - امیر حسین خن ایلیخان
معتضد استرآبادی - پالیزی - ساکینین - کازرونی -
خوئی - مولوی - میرممتاز - علی زارع - ثابت - میرزا
حسن خان ابراهیمی - محمد ولی میرزا - ملک آرنی
دکتر مصدق - اسکندری - قوام - ذوالقدر - عرفی
افخمی - حاج میرزا حبیب الله امین - افسر - دیوان
بیکی - طاهری - افشار - نجومی - بنی سلیمان - زوار - فرمند
جمعی از نمایندگان - تنفس

رئیس - چند دقیقه تنفس داده میشود

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله
یکساعت و یکربع مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به سیم کشی
مطرح است .

(مضمون ذیل قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه
اجازه میدهد برای مخارج سیم کشی هی جدیدی که در
ورقه ضمیمه تعیین شده با رعایت الا هم فالاهم در صورت
بودن محل از ابتدای سنه ۱۳۰۶ و الا از اول سال
۱۳۰۷ بمبلغ سیصد و نود و سه هزار و پانصد و چهل
و نه تومان (۳۹۳۵۴۹) باقسط سالانیه با رعایت عده
تجاوز هر قسطی از پنجاه هزار تومان مگر اینکه نادیه
مبلغ بیشتری بعد اجازه داده شود بوزارت پست و
تلهگراف کار سازی دارد توضیح آنکه هر يك از اقساط
مزبور در بودجه مملکتی سنوات مربوطه منظور
خواهد شد

وزارت مالیه مجاز است برای اینکه مصالح لازمه
در موقع مناسب و اول هر سال حاضر و موجود باشد

و عملیات سیم کشی در هر سال بتأخیر نیفتد مصالح مزبور را که برای اجرای این قانون لازم است از محل اعتبار متحرکی که برای خرید ملزومات در اختیار خود در دسترس نماید.

رئیس - آقای طاهری

طاهری - موافقم. آنوقت که عرض داشتم پیشنهادی در دستور داده بودم با این لایحه موافقم.

رئیس - پیشنهادی را چه بدستور رسیده بود.

طاهری - چرا قبلاً پیشنهاد کرده بودم و راجع به سه فقره بودجه معارف بود.

رئیس - عده برای رأی کافی نیست

آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم.

رئیس - آقای بیات

بیات - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

رئیس - آقای افسر

افسر - با اینکه بنده عقیده دارم وسائل ارتباطیه که یکی از آنها پست و تلگراف است و یکی از چیزهای مهمی است که هم برای اسایش عمومی و هم برای ثروت و تجارت و فلاح و فایده دارد لیکن باید رعایت اهم و فالاهم را کرد. در این لایحه رعایت اهم و فالاهم نشده است با اینکه بنای لایحه بر این است بجهت اینکه بنده هرچه فکر میکنم نمی فهمم چرا وزارت پست و تلگراف این قدر اطلاعات کافی نداشته باشد که رودبار کرمان و سرحد بلوچستان را که نقطه نظر سیاسی هم دارد در این جا هیچ اسمی نبرده ولی مثلاً بین اردکان یا بین بلوکات فارس که مرکز بلوکی است یا داراب و نیریز و سمیرم علیا و سفلی که اینها را بنده

درست اسامیشان را هم نمیدانم و آقاییان بهتر مسبقاً هر بدست فرسخ فاصله را نوشته اند با اینکه نقاط سر حدی هم نیست. البته خواست ولی اگر بعقیده بنده دشتی را بنویسند که از دشتی به بوشهر بکشند بهتر و اصلاح است تا اینکه سمیرم علیا را به سفلی وصل کنند و همچنین نقاط مهمی در خراسان است از قبیل جام باخرز. تربت شیخ جام که هم سر حد افغانستان است و هم چهل فرسخی مشهد است که هر کدام دو پست بارچه ده دارد و چهل قصبه دارد و هم مرکز تجارت و در های سرحدی است. ملاحظه فرموده‌اید و غالباً در روزنامه‌ها دیده‌اید که وقتی اتفاقی می افتد و وقتی میخواهند برای قشون اطلاع بدهند که دزد ها می آیند و اموال مردم را میبرند تلگراف نیست. از مد نظر تجارت و سرحدی هم مهم است اینها را در نظر نگرفته است وزارت پست و تلگراف و جاهای غیر لازم را نوشته اند. حالا معاون وزارت پست و تلگراف که اینجا نیست توضیح بدهد و اگر توضیح میدادند و اهمیت آنها را بر بنده معلوم میکردند بنده هم موافقت میکردم ولی اهمیت آنها بر بنده معلوم نیست مگر اینکه نقطه هائیکه مهم است معین کنند و آنها را مدنظر بیاورند با بایشنها دیکه ما کرده‌ایم موافقت بفرمایند والا اگر لایحه باین صورت باشد و منحصر باین نقاط باشد صلاح نیست زیرا چندین قسمتش غیر لازم است و وزارت پست و تلگراف هیچ رعایت اهمیت را نکرده و از روی عدم اطلاع تنظیم شده است.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده توجه میدهم آقای افسر را که حقیقتاً پنج دوره است در مجلس تشریف دارند و دیگر بیشتر از این سابقه در مجلس کتدراریم و از این حیث که علاقتند هم هست بنام مملکت و بنده میتوانم قسم بخورم که در نظرایشان نقاط خراسان و کرمان و فارس هیچ فرق نمیکند بواسطه اینکه این سه دوره که در خدمتشان بوده ام کاملاً از حالات ایشان مستحضرم ولی جای تعجب

و تأسف است که در این موقع آمدند و یک نظر خصوصی و یک نظرهای که از مقام عالی ایشان خیلی دور بود اظهار کردند. حالا بنده یک شرحی عرض می کنم که خودشان تصدیق کنند. در اولی که کابینه میرزا حسن خان مستوفی تشکیل شد و لایحه برگرام این جا آمد (این مال دوره ششم است) در دوره پنجم و ششم نماینده های فارس و شیراز خطوط فارس را بعرض مجلس رساندند و مجلس را به حکمیت دعوت کردند که به بینند از وقتی که سیم تلگراف در ایران ایجاد شده است غیر از یک خط که انهم بری نقطه نظر خارجی ها که از اصفهان برود به آباده و از آباده برود به بوشهر دیگر فارس که دارای بیست و دو حکومت نشین است و بیست و دو نفر حاکم از مرکز شیراز حرکت میکند و باطراف و نواحی باید برود ما تظلمات اهالی فارس را بعرض مجلس رساندیم و تشریح کردیم و در کمیسیون ها پیشنهاد کردیم مجلس از روی استحقاق تظلم نماینده های فارس را پذیرفت و قبول کرد که یک نقطه در فارس هست که باید سیم کشی شود. خراسان هم در نظر بنده فرقی ندارد زیرا آنجا هم وطن بنده هست. بلکه مقدس ترین جاها در نزد من خراسان است بودن بقعه حضرت ثامن الائمه (عابه السلام) و بودن فضایی نامی و سرداران بزرگ که خدماتی برای سعادت ایران کرده اند. لیکن عرض میکنم شما خودتان نقشه فارس و خراسان را در محث نظر بگیرید آنوقت قضاوت کنید. سیم هائی که الان در خراسان هست با سیمهای فارس که موطن جنابعالی هم هست مقایسه کنید می بینید که نسبت خراسان به فارس نسبت ده یک است یعنی ده یک سیم هائی که در خراسان هست در فارس نیست و از این حیث فارس خیلی عقب تر از خراسان است. نظر بنده باین نیست که چرا در خراسان سیم هست بلکه خیلی متأسفم از یک وکیل دانشمند

که چرا ولایات را نسبت بهم دیگر بعرض تقابل می ندازد. در صورتیکه هیچ فرقی ندارد. اگر سیم در خراسان کشیده شود مثل این است که در کرمان کشیده شده و اگر در فارس کشیده شود مثل این است که در خراسان دایر شده باشد. تمام این عرایضی که عرض کردم در پایان تظلم و استدعی نمایندگان فارس بود که متصل در مجلس داد میزدند! در جنوب هیچ سیم تلگراف نیست و خوبست آقایین موافقت بفرمایند که در آنجا هم سیم تلگراف احداث شود. در تعقیب این مسئله دولت دید که منافع اقتصادی و سیاسی و نظامی مملکت مقتضی این است که در گرمسیرات فارس خط تلگراف کشیده شود مثلاً از جهره به لار و فسا و ارسنجان و بهبهان و بیضا سیم تلگراف کشیده شود. بنده خیلی متعجبم از یک نفر و یکی که شش دور است در مجلس است و میگوید من نقاط فارس را نمیدانم! این اظهار از بنده و جنابعالی دور است. چطور میشود مائقاط مملکت خودمان را ندانیم؟! ما وکیل ایران هستیم در این صورت چطور موطن موکلین خودمان را ندانیم؟! تمام نقاط فارس را باید بدانیم این نقطه بود که در نظر گرفته شده بود سیم کشی شود. چطور میفرمائید من سمیرم علیا را نمیدانم! آقا این چیز مسلمی است چطور نمیدانید!.....

افسر - نهمت نزنید.

آقا سید یعقوب - این جا محلی است که ابل قشقائی در آنجا میاید و محلی است که بوبراحمدی ها میایند. و جائی است که دولت باید از آنجا اطلاع داشته باشد الان دولت در این نقاط اردو کشی کرده و برای امنیت محدود اردو فرستاده و نمیشود که سیم تلگراف نداشته باشد یک همچو جائی پست که ندارد تلگراف هم که نداشته باشد چیز غریبی میشود. پس از مدتها که نمایندگان فارس تظلم کردند تازه این نقاط را در نظر گرفته اند که سیم کشی شود و آقاییان نمایندگان هم در این سه دوره بایک پیشانی باز و جبهه گشاده این امر را استقبال کرده اند

ایشان را دولت در نظر گرفته و نماینده محترم آقای آقا سید یعقوب فقط يك قسمتی را دفاع کردند بنده هم مجبورم مختصری عرض کنم. اولاً برخلاف يك ترتیبی که ممکن است خدای نخواسته يك وقتی پیش بیاید و خطرش متوجه مملکت شود به عقیده بنده مجلس شورای ملی و مخصوصاً شیوخ آن از قبیل آقای افسر و سایرین باید علمدار و پیشقدم يك وحدت ملی در ایران باشند. و حتی الامکان باید سعی کرد که در مجلس شورای ملی گفتگوی این محل و آن محل نشود. ترجیح يك نقطه بر نقطه دیگر در مجلس شورای ملی خوب نیست. بلکه در مجلس باید همیشه طرفدار این فکر باشیم که يك وحدت ملی در ایران درست شود و تمام آقایان نمایندگان باید بهريك وجب خاک ایران همان علاقه را داشته باشند که نسبت بوجب دیگر دارند.

افسر - این محل اشکال نیست. شبروان - همان طور که فرمودند این محل اشکال نیست و مخصوصاً در مقابل يك کلماتی که گاهی گفته میشود ما خودمان باید دارای روح وحدت ملی باشیم و این فکر باید از خود مجلس تراوش کنند خود ایشان فرمودند یکی از مسائل حتمی که در مقدمه اصلاحات يك مملکتی باید در نظر گرفته شود و سائل ارتباطیه است که عبارت است از پست و تلگراف و سائل نقلیه و در موقعی که ما میخواهیم يك همچو اصلاحي را شروع کنیم به عقیده بنده مسئله را از سه نقطه نظر باید در نظر گرفت. یکی يك نظر سیاسی. یکی نظر نظامی و یکی هم نظر اقتصادی وقتی که ما این سه نقطه نظر را در موضوع سیم کشی در نظر گرفتیم انوقت همان طوری که فرمودند باید از الهم فالهم شروع کنیم. اول باید تشخیص دهیم که از نقطه نظر سیاسی و نظامی و اقتصادی کدام نقطه الفع و بهتر است. پس از آنکه این مسئله تصدیق شد آن وقت باید از جاهای لازم شروع کرد البته همه آقایان از وضعیت سرحدی و اوضاع داخلی

مملکت خوب مسبقند و خبر دارند یکی از نکاتی را که باید همیشه در نظر بگیریم اهمیت زندگانی سرحدی و ساحلی ایران است. ما بالاخره از دو طرف بدریا مجاور هستیم و باید سیاست بحری خودمان را همیشه در نظر بگیریم و آن را حفظ کنیم. و همیشه این فکر باید در محیله ما باشد که در هر روز هر قدم وسیعی که بر میداریم باید برای ایجاد وسائل ارتباطیه و سایر اصلاحات در سرحدات مخصوصاً در سواحل جنوبی و شمالی باشد که از نقطه نظر سیاست خارجی و داخلی برای ما لازم است و یکی از آن چیزهایی که ما را عقب انداخته عدم توجه باین مسائل بوده است. و همینطور یکی از چیزهایی که از چند صد سال باین طرف ما را عقب انداخته وجود اصول خان خانی و ملوک الطوائفی و زندگانی بدوی بوده است که عدم مرکزیت را در مملکت ما تشکیل داده و ما از نقطه نظر سیاست داخلی بالاخره يك روزی باید باین وضعیت خانمه دهیم مخصوصاً امروز که اغلب مشورین و متحدین تحصیل کرده ما از میان ایلات برخاسته و بارو بر رفته اند و خودشان دارای این فکر شده اند که باید ایلات را تمرکز داد و اقتدارات مرکز را در اقطار مملکت بسط داد. ماحق المقدور باید سعی کنیم که از نقطه نظر سیاست داخلی این فکر را تعقیب کنیم پس از آنکه ما مسئله را از این نقطه نظر (اقتصادی نظامی، سیاسی) در نظر گرفتیم حالا وارد میشویم در این لایحه که نماینده محترم ایراد فرمودند. البته اگر نواقصی در این لایحه که دولت و کمیسیون به مجلس پیشنهاد کرده اند بنظرشان میرسد ممکن است در ضمن پیشنهاد کنند یا اظهار بفرمایند. برای اینکه بالاخره موضوع به مجلس آمده و تحت شور واقع شده که هر کسی نظریه خودش را بگوید و ما هم هیچ قسم نظر سوء و اختلافی نسبت بیکدیگر نداریم. بلکه باز تکراری کنیم عرض خودم را که باید ما پیشرو يك وحدت ملی در ایران بشویم. یکی از جاهایی که نماینده محترم (نمیدانم

و همه خیلی خوشوقتیم که دولت ایران بعد از صد و چهل سال صد و پنجاه سال که بجنوب پشت کرده بود و همه روی خودش را بشمال کرده بود حالا بفکر جنوب افتاده و در صدر برآمده که سیم تلگراف و راه و مدرسه برای جنوب تأسیس کند و از منافع مرکز هم چیزی بانجا بدهد و در این موقع بنده هیچ انتظار نداشتم که يك حکیم دانشمندی مثل آقای افسر مخالفت کنند که چرا در نقاط فارس سیم کشی شده است. شما بفرمائید در خراسان هم باید سیم کشی شود تا من هم موافقت کنم. ولی بعد از اینکه خودتان تصدیق میکنید که فارس و یزد و کرمان و بالاخره صفحات جنوب که صد و چهل سال است منافع مرکز بانجا نمیرسد حالا نازه دارد يك نظر و توجهی هم بانجا میشود نباید با آن مخالفت کرد. تاکنون منافع مرکز کمتر بحدود جنوب میرسید و منافع را از آنجا میگرفتند و در مرکز و جاهای دیگر صرف میکردند. حالا هم دولت برای جنوب چه کار کرده؟ آیا دارالفنون برایشان درست کرده یا کار عمده کرده؟ خیر. فقط يك سیم تلگراف میخواهد احداث کند آهیم گفتیم اگر امسال نشده باشد برای سال دیگر. آنوقت هیچ معنسی نیست که برادر عزیزم آقای افسر بفرمایند چرا در فارس باید اینهمه سیم تلگراف دائر شود آقا در شیراز هم که دائر شود مثل این است که در خراسان دائر شده باشد. اینکار چه ضرری دارد؟ بنده عقیده ام این است که شما در اینجا موافقت کنید بنده هم باشما موافقت میکنم که در تمام نقاط خراسان هم تلگراف دائر شود. شما حالا این نقاطی را که آقایان و کلاء فارس تذکر دادند و مجلس و دولت هم از نقطه نظر اقتصادی و سیاسی و نظامی محتاج الیه مملکت دانسته اند که پست و تلگراف دائر شود تصویب بکنید و موافقت بفرمائید تا بعد نوبت خراسان هم میرسد و شما نباید در این مورد ایراد کنید.

شبروانی مخبر کمیسیون بودجه - نظر باینکه مخالفت نماینده محترم باینک مسائلی بود که اتفاقاً عین منظور